

Aan de gemeenteraad

Onderwerp

Afbouw LVV - moties en toezeggingen

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

In de commissievergadering WIOSSAN van 23 oktober 2024 en de raadsvergadering van 12 november 2024 zijn een aantal toezeggingen gedaan met betrekking tot de beëindiging van de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) en zijn drie moties aangenomen. Met de raadsinformatiebrief LVV van 4 december jl. (24bb008628) is een deel van de toezeggingen afgedaan. Vervolgens bent u op 31 december jl. geïnformeerd over het verloop van de juridische procedures en de consequenties daarvan (24bb009243). Met deze brief informeren wij u over de nog openstaande toezeggingen en moties.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Passage Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) in coalitieakkoord Eén stad 2022-2026 (pagina 19)
- Toezegging 24bb007400 Beëindiging LVV – voortzetting LVV via gemeentefonds
- Toezegging 24bb007994 Beëindiging LVV – Documentaire
- Toezegging 24bb007993 Beëindiging LVV – Kosten afbouw LVV
- Motie 24bb007849 Protocol voor kwetsbare ongedocumenteerde na 1 januari
- Motie 24bb007838 Overgangsbudget voor de LVV'ers die het nodig hebben
- Motie 24bb007837 Geen kwetsbare mensen op straat
- Initiatiefvoorstel 'Recht op een menswaardig bestaan' (24bb007103)

Toelichting:

Per 1 januari 2025 is de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) officieel beëindigd door het rijk. Hiermee is het onderdak en de begeleiding op basis van deze regeling voor personen die hier gebruik van maakten, komen te vervallen. Met de raadsinformatiebrief van 31 december jl. (24bb009243) bent u geïnformeerd over de loop van de juridische procedures en de consequenties daarvan voor het onderdak per 1 januari 2025 van de personen die op 31 december nog in de LVV verbleven.

In de betreffende raadsinformatiebrief (24bb009243) is tevens aangegeven dat drie deelnemers op dat moment wel bezwaar hadden gemaakt tegen hun beëindigingsbesluit, maar dat zij nog geen voorlopige voorziening (vovo) hadden aangevraagd. Inmiddels hebben zij dit wel gedaan en toegekend gekregen. Ook voor hen zal daarom – op verzoek van en vergoed door de minister van Asiel en Migratie – het onderdak voorlopig worden gecontinueerd.

De twee personen (dit betreft de vijf genoemde personen in de raadsinformatie van 31 december minus de drie personen die later alsnog een toegekende vovo hebben gekregen) waarvoor het onderdak daadwerkelijk is beëindigd, hebben volgens onze laatste informatie elders (in hun netwerk) onderdak gevonden.

Verschillende partijen – zoals ngo's (zoals veldwerkers), zorg professionals (SDT), politie en handhavers – vervullen een belangrijke rol als het gaat om signaleren van dakloze personen in de stad (waaronder personen zonder recht op verblijf). Waar mogelijk wordt geprobeerd hen toe te leiden naar de juiste hulp en ondersteuning. Voor personen zonder recht op verblijf zijn er de volgende mogelijkheden:

- Zij kunnen verwezen worden naar partijen zoals de Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND), de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V), de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) of niet-gouvernementele organisaties voor meer informatie en ondersteuning bij het verkrijgen van legaal verblijf of terugkeer naar land van herkomst.
- In geval van een zorgvraag kunnen ze altijd verwezen of gebracht worden naar een zorgprofessional voor medisch noodzakelijke zorg. Als een persoon die zorg nodig heeft zich langer in de stad bevindt en bijvoorbeeld een vaste plek heeft waar hij/zij overnacht, kan het SDT besluiten de persoon op hun lijst te zetten en de persoon te blijven volgen en bezoeken. Bij benodigde medische zorg gaat soms een straatarts mee op 'visite' om diegene eerste medische hulp te geven of medicatie voor te schrijven die een huisarts mag voorschrijven. De betreffende persoon blijft op de lijst staan totdat hij/zij naar zorg toegeleid of naar een andere bestemming is vertrokken, buiten Rotterdam. In geval van een verpleegbehoefte kan een indicatie aangevraagd worden voor een verpleegbed. De medisch noodzakelijke zorg (met of zonder opname) wordt vergoed via de landelijke CAK-regeling voor onverzekerbare vreemdelingen.
- Wanneer de winterkouderegeling van kracht is, kunnen ook deze mensen gebruik van maken van het daarvoor geboden onderdak.

Specifiek ten aanzien van de voormalig LVV-deelnemers zal het SDT de gemeente periodiek een update geven over of de uitgestroomde deelnemers bij hen in beeld zijn en of er bijzonderheden zijn. Met bovenstaande wordt uitvoering gegeven aan de moties 'Overgangsbudget voor degene die dit nodig hebben' (24bb007838) en 'Protocol voor kwetsbare ongedocumenteerden na 1 januari' (24bb007849). Daarnaast wordt hiermee, en aanvullend op de eerdere toezeggingen hierover in de raadsinformatie LVV van 4 december jl. (24bb008628), uitvoering gegeven aan de motie 'Geen kwetsbare mensen op straat' (24bb007837). Wij stellen voor de moties en toezeggingen hiermee af te doen.

Financiële consequenties beëindiging LVV

Wij hebben toegezegd de gemeenteraad te informeren over de kosten van de afbouw van de LVV en van de daarover aangenomen moties (24bb007993).

- Met de officiële beëindiging van de LVV is de rijksbijdrage hiervoor per 1 januari 2025 komen te vervallen.
- Het onderdak voor de personen met een toegekende vovo wordt tot en met 28 februari 2025 volledig vergoed door het ministerie van Justitie en Veiligheid.
- Voor het onderdak van de personen die geen toegekende vovo hebben, maar die wel onder de groep meest kwetsbare LVV-deelnemers vallen, wordt gebruikgemaakt van het afbouwbudget van €210k dat door het Rijk ter beschikking is gesteld aan Rotterdam. Het bedrag is in 2024 ontvangen en met een kasschuif overgeheveld naar 2025. Dit budget zal – indien nodig – ook gebruikt worden voor het bieden van onderdak tot 1 juni 2025 aan de overige personen uit deze meest kwetsbare groep als na 28 februari 2025 nog geen oplossing voor hen is gevonden en zij dreigen op straat te komen te staan. Dit hebben wij eerder met u gedeeld in de raadsinformatie van 4 december jl. (24bb008628).
- De afspraken met het Rijk en de VNG over de financiering van de LVV-pilot betroffen een cofinancieringsconstructie: het Rijk betaalde 2/3e en 1/3e werd door alle gemeenten voor de LVV-gemeenten gefinancierd vanuit het gemeentefonds. Het voornemen van de VNG is om de financiering vanuit het gemeentefonds voor 2025 wél te verlengen op basis van het financieringsniveau dat in 2024 voor het cofinancieringsdeel gold. Dit betreft echter nog een voornemen en het is niet bekend wanneer hier meer duidelijkheid over komt. Zodra dit het geval is, wordt u hier – conform toezegging 24bb007400 – aanvullend over geïnformeerd.

Documentaire bekijken

Tijdens de raadsvergadering van 12 november jl. heeft wethouder Achbar op uitnodiging van raadslid Elfilali (Volt) toegezegd samen met raadsleden naar een documentaire over ongedocumenteerden te willen kijken (24bb007994). Op dit moment zijn we in afwachting van concreet voorstel hiervoor van het raadslid i.s.m. de griffie om aan deze toezegging te voldoen.

Initiatiefvoorstel

Tot slot is op 13 november door het raadslid I. Elfilali (Volt) een initiatiefvoorstel ingediend over Recht op een menswaardig bestaan (24bb007103). Dit initiatiefvoorstel is medeondertekend door raadslid L.S. Vlieger (Groenlinks). In het initiatiefvoorstel verzoeken de fracties Volt en Groenlinks, met steun van Christen Unie, SP, Bij1 en Partij voor de Dieren, het college het volgende:

1. Bed, Bad, Brood en Begeleiding aan te bieden aan ongedocumenteerde mensen die in Rotterdam verblijven.
2. Het voorbeeld van Zürich en New York te volgen en te voorzien in een stadspas, bijvoorbeeld in de vorm van de Rotterdampas, waarmee mensen zonder de juiste papieren zich kunnen identificeren.
3. De toegankelijkheid van medische zorg te verbeteren door de CAK regeling 'Onverzekerbare Vreemdelingen' beter onder de aandacht te brengen bij zorginstellingen, zorgverleners, maatschappelijke organisaties en de doelgroep zelf.

4. De toegankelijkheid van psychische en psychiatrische zorg te verbeteren.
5. In gesprek te blijven met betrokken maatschappelijke organisaties en overheidsinstellingen die kennis en kunde hebben op het terrein van de verblijfsstatus van ongedocumenteerde mensen in Nederland zoals de IND & DT&V.
6. Te waarborgen dat alle mensen die in onze stad werkzaam zijn hiervoor eerlijk beloond en behandeld worden. Pleit voor de introductie van werkvergunning voor ongedocumenteerde mensen.
7. Ontwikkel de Rotterdam City Rights app om, onder andere, juridische bijstand toegankelijk te maken.
8. Een Rotterdams onderwijsconvenant op te stellen waardoor Dreamers kunnen studeren in Rotterdam.
9. Dreamers toegang te bieden tot (vrijwilligers)werk.
10. Te pleiten voor een kinderpardon zodat Rotterdamse kinderen met ongedocumenteerde ouders in Rotterdam kunnen blijven.
11. Te voorzien in een rusthuis voor ongedocumenteerde ouderen.

Allereerst waarderen wij uw betrokkenheid ten aanzien van ongedocumenteerde mensen in onze stad en de tijd en energie die u heeft gestoken in het opstellen van dit uitgebreide voorstel om de leefomstandigheden van deze mensen te bevorderen. Zoals in eerdere brieven ook aangegeven geldt dat de Rijksoverheid verantwoordelijk is voor het vreemdelingenbeleid in Nederland. Dit is in de recente uitspraak door de voorzieningenrechter nogmaals bevestigd¹. De voorzieningen waar ongedocumenteerde mensen in Nederland aanspraak op kunnen maken, zijn vastgelegd in wet- en regelgeving (Vreemdelingenwet 2000). In artikel 10 van de Vreemdelingenwet is het koppelingsbeginsel opgenomen. Dit houdt in dat een persoon geen aanspraak kan maken op voorzieningen indien diegene geen rechtmatig verblijf heeft in Nederland. Hier zijn wettelijk een aantal uitzonderingen op:

- Medische noodzakelijke zorg.
- Onderwijs voor jongeren tot 18 jaar (+ het afmaken van onderwijs als zij hier voor hun 18^e aan begonnen zijn).
- Rechtsbijstand.

Van deze voorzieningen kunnen ongedocumenteerde personen te allen tijde gebruikmaken op basis van financiering door de Rijksoverheid. Daarnaast kan de Rijksoverheid ervoor kiezen op basis van beleidsmatige overwegingen aanvullende voorzieningen te bieden (zoals in het geval van de LVV).

Aangezien de verantwoordelijkheid voor de verzochte voorzieningen voor ongedocumenteerde personen bij de Rijksoverheid ligt, zijn wij niet voornemens om hier als gemeente een rol in te spelen en/of zelfstandig aanvullende voorzieningen te creëren. Daarom kunnen we niet tegemoetkomen aan hetgeen gevraagd in uw initiatiefvoorstel.

1

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBDHA:2024:21486&showbutton=true&keyword=Lvv&idx=1>

Vanzelfsprekend blijven wij wel in gesprek met betrokken partijen die kennis en kunde hebben op het terrein van perspectief voor de doelgroep (gevraagd onder punt 5) en wordt er, waar mogelijk, gebruik gemaakt van de landelijke regelingen welke openstaan voor ongedocumenteerde personen in Nederland. Deze regelingen zijn voldoende bekend bij (lokale) betrokken instanties en partners.

Specifiek ten aanzien van het verbeteren van de toegankelijkheid van medische zorg op basis van de CAK-regeling 'onverzekerbare vreemdelingen' (gevraagd onder punt 3), geldt dat afgelopen jaar – mede dankzij de gemeente – de straatdokerspraktijk is geopend aan de Mathenesserlaan in Rotterdam. In samenwerking met de straatdokers wordt via alliantie Tante Sjaar voorlichting gegeven aan lokale zorg- en opvanginstellingen. Daarnaast neemt de gemeente deel in de werkgroep onverzekerden van de Stichting Samenwerkende Rijnmond Ziekenhuizen (SRZ), waarin ook aandacht is voor de informatievoorziening aan eerste en tweedelijns zorgverleners over het gebruik van de landelijke CAK-regeling.

Tenslotte; wij zullen bij het rijk blijven aandringen hun verantwoordelijkheid te nemen ten aanzien van ongedocumenteerden in Nederland, zo ook in Rotterdam. De indieners kunnen dat ook doen aan de hand van hun initiatiefvoorstel.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Zie voor de juridische aspecten de inhoud van deze brief.

Er zijn geen financiële consequenties. Zoals eerder in deze brief aangegeven wordt het onderdak voor de personen met een voorlopige voorziening vergoed door het ministerie van Justitie en Veiligheid. Daarnaast wordt het onderdak voor personen die onder de meest kwetsbare (oud) LVV-deelnemers vallen, vergoed vanuit het aanbouwbudget. Dit betreft een eenmalige vergoeding die we in 2024 van het Rijk hebben ontvangen voor de afbouw van de LVV. Dit bedrag is met een kasschuif doorgeschoven naar 2025.

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd, stellen we voor om toezeggingen 24bb007400, 24bb007994, 24bb007993, moties 24bb007849, 24bb007838 en 24bb007837 en initiatiefvoorstel 24bb007103 als afgedaan te beschouwen.

Het college zal de raad blijven informeren over relevante ontwikkelingen rondom de LVV.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten